

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Udrag fra Lyrik og prosa

Citation: Jacobsen, J. P.: "Lyrik og prosa", i Jacobsen, J. P.: *Lyrik og prosa*, udg. af Jørn Erslev Andersen ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 270. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjp08val-shoot-idm139992588506752/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Lyrik og prosa

Fugleredernes Filosofi

Trykt første gang i *Nyt dansk Maanedsskrift* III, nov. 1871. Genoptrykt i *SVV*. Opsatsen er en delvis refererende sammenskrivning af afhandlinger af den eng. naturforsker Alfred Russell Wallace (1823-1913). JPJ opregner selv på titelbladet: »Om Instinktet hos Mennesker og Dyr« (1870), »Fugleredernes Filosofi« (1867) og »En Theori om Fuglereder« (1868). JPJ har sandsynligvis benyttet de eng. udgaver (de forelå ikke på da., jf. i øvrigt *SVV*: 396f. og Søren Hallar, 1921:35). Opsatsen lægger sig tæt op ad især *Contribution to the Theory of Natural Selection* (1870), hvori den første af de nævnte afh. findes. Endvidere indgår der afsnit (s. 231) fra Charles Darwins *Menneskets Afstamning og Parringsvalget* I-II, som JPJ oversatte i 1874-1875, samt fra, som JPJ selv noterer på titelbladet, »Konstruktionsforandringer i Bysvalernes Rede« (fr. 1870) af den fr. naturforsker Félix Archimède Pouchet (1800-1872).

223 *nautisk*: vedr. sejlads.

225 *Patagonien*: sydl. del af Argentina.

226 *hyperbolske*: overdrevne.

227 *Irisk(er)*: mindre spurvefugl.

228 *Purpursvale(r)*: amer. svalcart. – *Pirrol*: spurvefugl, udbredt i Europa.

229 *liden Baade*: meget lidt gavn.

230 *Sidensvands(erne)*: silkehale, en spurvefugl. – *Lav(arter)*: løvsporeplante bestående af en svamp og en alge. – *Sporehuse*: hvori der dannes sporer, dvs. formeringsorganer hos blomsterløse planter. – *Emu*: stor, ikke-flyvende løbefugl, udbredt i Australien.

231 *nærværende Tidsskrift*: JPJs artikel »Parringsvalgets«, *Nyt dansk Maanedsskrift* II, juni 1871; optrykt *SVV*, 1929.

232 *koldblodige*: vekselvarme.

233 *Seraffer*: engel af højeste orden.